

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (десети състав)

16 февруари 2023 година*

„Преюдициално запитване — Политика относно убежището — Регламент (ЕС) № 604/2013 — Критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила — Член 6, параграф 1 — Висш интерес на детето — Член 16, параграф 1 — Зависимо лице — Член 17, параграф 1 — Дискреционна клауза — Прилагане от държава членка — Гражданка на трета държава, бременна към момента на подаване на молбата ѝ за международна закрила — Брак — Съпруг, който се ползва от международна закрила в съответната държава членка — Решение, с което се отказва да се разгледа молбата и кандидатката се прехвърля в друга държава членка, считана за компетентна за тази молба“

По дело C-745/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Rechtbank den Haag (първоинстанционен съд Хага, Нидерландия) с акт от 29 ноември 2021 г., постъпил в Съда на 2 декември 2021 г., в рамките на производство по дело

L.G.

срещу

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

СЪДЪТ (десети състав),

състоящ се от: D. Gratsias, председател на състава, E. Regan (докладчик), председател на пети състав, и Z. Csehi, съдия,

генерален адвокат: Т. Сарета,

секретар: А. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за L.G., от F. van Dijk и A. Khalaf, advocaten,

* Език на производството: нидерландски.

- за нидерландското правителство, от М. К. Bulterman и М. Н. S. Gijzen, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от L. Grønfeldt и F. Wilman, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31) (наричан по-нататък „Регламент „Дъблин III“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между гражданка на трета държава и Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (държавен секретар по въпросите на правосъдието и сигурността, Нидерландия) (наричан по-нататък „държавният секретар“) относно решението на държавния секретар да откаже да разгледа молбата за международна закрила, подадена от тази гражданка, и да прехвърли това лице в Република Литва по съображение, че тази друга държава членка е компетентна да разгледа тази молба.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕО) № 343/2003

- 3 Член 15 („Хуманитарна клауза“) от Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 50, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 56) (наричан по-нататък „Регламент „Дъблин II“), предвижда в параграф 2:

„В случаите, когато заинтересованото лице е в зависимост от друго лице по причина бременност или новородено дете, тежко заболяване, тежък недъг или старост, държавите членки обикновено оставят или събират заедно търсещия убежище с друг роднина, намиращ се на територията на една от държавите членки, при условие че семейните връзки са съществували в страната по произход“.
- 4 На 19 юли 2013 г. Регламент „Дъблин II“ е отменен и заменен с Регламент „Дъблин III“.

Регламент „Дъблин III“

- 5 Член 2 („Определения“) от Регламент „Дъблин III“, който се намира в глава I („Предмет и определения“), гласи следното:

„За целите на настоящия регламент:

[...]

ж) „членове на семейството“ означава, доколкото семейството е съществувало още в държавата на произход, следните членове на семейството на кандидата, които се намират на територията на държавите членки:

- съпругата или съпругът на кандидата или неговия/нейният несклучил брак партньор, с когото се намира в трайна връзка, когато правото или практиката на съответната държава членка разглежда несклучилите брак двойки по начин, сравним със сключилите брак двойки, съгласно своето право относно гражданите на трети държави,

[...]“.

- 6 Член 3 („Достъп до процедурата за разглеждане на молба за международна закрила“) от този регламент, който се намира в глава II („Общи принципи и гаранции“), предвижда в параграф 1:

„Държавите членки разглеждат всяка молба за международна закрила на гражданин на трета държава или на лице без гражданство, който подава молба на територията на която и да било от тях, включително на границата или в транзитните зони. Молбите се разглеждат от една-единствена държава членка, а именно от онази, за която критериите, предвидени в глава III, сочат, че е компетентна за това“.

- 7 Съгласно член 6 („Гаранции за ненавършили пълнолетие“) от Регламента:

„1. Висшият интерес на детето следва да бъде от първостепенно значение за държавите членки по отношение на всички процедури, предвидени в настоящия регламент.

[...]

3. При определянето на висшия интерес детето държавите членки тясно си сътрудничат, като надлежно отчитат по-специално следните фактори:

- а) възможността за събиране на семейството;

[...]“.

- 8 Глава III („Критерии за определяне на компетентната държава членка“) от Регламент „Дъблин III“ включва членове 7—15.

- 9 Съгласно член 9 („Членове на семейството, които са лица, на които е предоставена международна закрила“) от този регламент:

„В случай че кандидатът има член на семейството, независимо от това дали семейството е било създадено преди това в държавата по произход, който е получил разрешение да пребивава като лице, на което е предоставена международна закрила в държава членка, същата държава членка е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила, при условие че заинтересованите лица изразят желанието си в писмена форма“.

- 10 Член 12 („Издаване на документи за пребиваване или на визи“) от посочения регламент предвижда в параграфи 2 и 3:

„2. Ако кандидатът притежава валидна виза, държавата членка, която е издала визата, е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила [...]

3. Когато кандидатът притежава повече от един валиден документ за пребиваване или виза, издадени от различни държави членки, компетентността за разглеждането на молбата за международна закрила се поема от държавите членки в следния ред:

- a) държавата членка, която е издала документа за пребиваване, даващ право на най-дълъг срок на пребиваване или — когато сроковете на валидност са идентични — държавите членки, които са издали документа за пребиваване с най-късна дата на изтичане на валидността;
- б) държавата членка, която е издала визата с най-късна дата на изтичане на валидността, когато различните визи са от един и същ вид;
- в) когато визите са от различни видове, държавите членки, които са издали визата с най-дълъг срок на валидност, или, когато сроковете на валидност са идентични, държавите членки, които са издали визата с най-късна дата на изтичане на валидността“.

- 11 Член 16 („Зависими лица“) от Регламент „Дъблин III“, който се намира в глава IV („Зависими лица и дискреционни клаузи“), предвижда в параграф 1:

„Когато по причина бременност или новородено дете, тежко заболяване, тежък недъг или старост кандидатът е зависим от помощта на своето дете, брат или сестра или родител, законно пребиваващи в една от държавите членки, или когато детето, братът или сестрата или родителят на кандидат, законно пребиваващи в една от държавите членки, е зависим от помощта на кандидата, държавите членки обикновено оставят или събират заедно кандидата с това дете, брат или сестра или родител, при условие че семейните връзки са съществували в държавата по произход, детето, братът или сестрата или родителят, или кандидатът е в състояние да се грижи за зависимото лице и съответните лица изразят желанието си за това в писмена форма“.

- 12 Член 17 („Дискреционни клаузи“) от този регламент, който се намира в същата глава, предвижда в параграф 1, първа алинея:

„Чрез дерогация от член 3, параграф 1 всяка държава членка може да вземе решение да разгледа молба за международна закрила, която е подадена до нея от гражданин на трета държава или лице без гражданство, дори ако подобно разглеждане не попада в нейната компетентност съгласно критериите, предвидени в настоящия регламент“.

- 13 Член 20 („Започване на процедурата“) от цитирания регламент, който се намира в раздел 1 от глава VI („Процедури за поемане на отговорност и обратно приемане“), предвижда в параграф 3:

„За целите на настоящия регламент положението на ненавършил пълнолетие, който придружава кандидата и отговаря на определението за член на семейството, е неразделна част от това на неговия член на семейството и спада към отговорностите на държавата членка, компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила на този член на семейството, дори ако ненавършилият пълнолетие не е индивидуален кандидат, при условие че това е в негов висш интерес. По същия начин се третират деца, родени след пристигането на кандидата на територията на държавите членки, без да е необходимо да започне ново производство за поемане на отговорността за тях“.

Нидерландското право

- 14 Съгласно книга първа, член 2 от Burgerlijk Wetboek (нидерландският граждански кодекс) детето, с което е бременна една жена, се счита за вече родено, когато неговите интереси изискват това.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 15 Жалбоподателката по главното производство, сирийска гражданка, получава от представителството на Република Литва в Беларус виза, валидна от 10 август 2016 г. до 9 ноември 2017 г.
- 16 През юли 2017 г. тя напуска Сирия и след като преминава по-специално през Турция, Гърция, Литва и Полша, влиза в Нидерландия на 27 септември 2017 г.
- 17 На 28 септември 2017 г. жалбоподателката по главното производство подава молба за убежище в Нидерландия.
- 18 На 10 октомври 2017 г. жалбоподателката сключва брак с гражданин на трета страна, вече получил убежище от тази държава членка, в която пребивава от 2011 г. Жалбоподателката и нейният съпруг са се запознали преди брака им, но към онзи момент не живеят заедно.
- 19 На 12 октомври 2017 г. нидерландските власти отправят искане до литовските власти да поемат отговорност за жалбоподателката по главното производство по съображение, че Република Литва трябва да се счита за компетентна да разгледа молбата за убежище съгласно член 12, параграф 2 или 3 от Регламент „Дъблин III“.
- 20 На 12 декември 2017 г. литовските власти изразяват съгласие да поемат отговорност.
- 21 На 2 февруари 2018 г. държавният секретар представя проекторешение за прехвърляне на жалбоподателката по главното производство в Литва, а тя представя становището си по този проект, като на 16 февруари 2018 г. декларира и доказва, че е бременна.

- 22 С решение от 12 март 2018 г. държавният секретар отказва да разгледа молбата за издаване на разрешение за временно пребиваване на търсещо убежище лице, подадена от жалбоподателката в главното производство, по съображение, че Република Литва е компетентна да разгледа тази молба (наричано по-нататък „спорното решение“).
- 23 На 20 юни 2018 г. жалбоподателката по главното производство ражда дъщеря в Нидерландия. Доклад от 3 август 2018 г., представен от жалбоподателката по главното производство и изготвен от двама експерти, заключава въз основа на сравнение на генетичен материал, че с вероятност, близка до сигурност, баща на това дете е съпругът на тази жалбоподателка. Той е такъв автоматично и съгласно нидерландското право, защото детето е родено по време на брака.
- 24 Тогава държавният секретар издава на дъщерята на жалбоподателката по главното производство разрешение за законно пребиваване за ограничен срок, за което се прилага ограничението, че пребиваването трябва да е „при [бащата]“.
- 25 Жалбоподателката по главното производство подава жалба до rechtbank Den Haag (първоинстанционен съд Хага, Нидерландия), запитващата юрисдикция, за отмяна на спорното решение. В подкрепа на жалбата си тя твърди нарушение съответно на член 9, на член 16, параграф 1 и на член 17, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, разглеждани през призмата на висшия интерес на детето, което към момента на подаване на молбата ѝ не е родено.
- 26 Що се отнася най-напред до член 9 от Регламент „Дъблин III“, запитващата юрисдикция посочва, че в междинно решение от 4 април 2018 г. е отхвърлила доводите за нарушение на тази разпоредба. При това положение тя посочва, че е обвързана от тази преценка, доколкото няма императивно съображение за преразглеждането ѝ.
- 27 По-нататък, досежно член 17, параграф 1 от този регламент споменатата юрисдикция отбелязва, че макар в светлината на тази разпоредба да приема в същото междинно решение, че извършената от държавния секретар проверка в спорното решение е твърде ограничена, тази преценка не може да бъде поддържана. Всъщност в решение от 23 януари 2019 г., М.А. и др. (C-661/17, EU:C:2019:53, т. 71), според нея междувременно Съдът е приел, че съображенията за висшия интерес на детето не биха могли да задължат държава членка да приложи цитирания член 17, параграф 1, и следователно да разгледа молба, за която не носи отговорност. Тя смята, че това тълкуване на правото на Съюза от Съда е императивно съображение за отклоняване от преценката, направена в междинното решение.
- 28 Накрая, относно член 16, параграф 1 от цитирания регламент запитващата юрисдикция отбелязва, че според жалбоподателката по главното производство тази разпоредба трябва да се тълкува разширително, по подобие на сходната по-ранна разпоредба, която се съдържа в член 15, параграф 2 от Регламент „Дъблин II“ и е тълкувана от Съда в решение от 6 ноември 2012 г., К (C-245/11, EU:C:2012:685), защото от гледна точка на висшия интерес на детето е ирелевантно, че семейната връзка между бащата и нероденото дете не е съществувала още в страната на произход на майката.
- 29 От друга страна, държавният секретар твърди, че книга първа, член 2 от нидерландския граждански кодекс се отнася само до гражданските права, а не до правото на пребиваване или до компетентността за разглеждане на молба за международна закрила. Освен това

член 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз не се отнасял до защитата на неродено дете. В допълнение, член 16 от Регламент „Дъблин III“ не визирал отношенията на зависимост между кандидата за международна закрила и неговия партньор. В тази насока тълкуването, дадено от Съда в решение от 6 ноември 2012 г., К (C-245/11, EU:C:2012:685), било остаряло, освен доколкото в това решение се подчертава изискването за наличие на семейна връзка в страната на произход. Накрая, този регламент повече не можел да се прилага спрямо дъщерята на жалбоподателката по главното производство, понеже междувременно тази дъщеря получила разрешение за временно пребиваване, което ѝ дава право да остане при баща си. Освен това, доколкото това било в полза на висшия интерес на детето, семейният живот можел да се води с двамата родители в Литва.

- 30 Запитващата юрисдикция счита, че с оглед на датата на раждането на жалбоподателката по главното производство, тя е била бременна от около средата на септември 2017 г., т.е. преди да подаде молбата за международна закрила. Тя посочва, че по силата на книга първа, член 2 от нидерландския граждански кодекс обаче съществува задължение детето, с което жалбоподателката по главното производство е била бременна, да се счита за вече родено, когато неговите интереси изискват това.
- 31 При това положение за нея се поставя въпросът дали правото на Съюза не допуска интересите на нероденото дете да бъдат самостоятелно отчетени при определянето на държавата членка, компетентна да разгледа молбата за убежище, и при вземането на решение за прехвърляне. Тя отбелязва, че в решение от 23 януари 2019 г., М.А. и др. (C-661/17, EU:C:2019:53), Съдът е постановил, че от член 20, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“ следва, че трябва да се презумира, че запазването на единството на семейството е във висш интерес на детето. От една страна, всъщност според нея тази разпоредба изрично предоставя на детето, което се ражда след пристигането на кандидата за убежище на територията на държава членка, същия статут като на придружаващо го дете. От друга страна, по нейно мнение е погрешно да се счита, че това единство може да бъде постигнато по време на разглеждането на молбата за убежище в Литва, тъй като бащата на детето няма право на пребиваване в тази държава членка.
- 32 Според запитващата юрисдикция друг въпрос, който следва да се реши, е дали е изключена приложимостта на член 16, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“. Всъщност, видно от формулировката ѝ, тази разпоредба се отнася само до децата, братята, сестрите, бащата и майката на кандидата, но не и до съпруга/съпругата на последния. Тя смята, че в решение от 6 ноември 2012 г., К (C-245/11, EU:C:2012:685), обаче Съдът е тълкувал разширително сходната разпоредба, която предхожда член 16, параграф 1, а именно член 15, параграф 2 от Регламент „Дъблин II“.
- 33 В случай че посоченият член 16, параграф 1 е приложим, за запитващата юрисдикция възниква въпросът и дали бременността на жалбоподателката по главното производство е създала положение на зависимост спрямо съпруга ѝ по смисъла на тази разпоредба. В тази насока според нея следва да се отчете фактът, че жалбоподателката няма семейство или други отношения в Литва, не знае езика на тази държава членка и не разполага със средства за издръжка. Тя посочва, че по принцип обаче между много малкото дете и всеки от родителите му съществува отношение на зависимост.
- 34 Накрая, ако се предположи, че правото на Съюза допуска отчитането на интересите на все още нероденото дете, запитващата юрисдикция иска да се установи дали интересите на това дете предполагат, че съгласно член 16, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“

нидерландските власти са били длъжни да осигурят възможността, освен в изключителни случаи, това дете да остане с баща си, докато трае разглеждането на молбата за международна закрила.

35 При тези обстоятелства *Rechtbank Den Haag* (първоинстанционен съд Хага) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Допуска ли правото на Съюза при определянето на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, съгласно разпоредба на националното право да се придаде самостоятелно значение на интересите на детето, с което кандидатката е била бременна към момента на подаване на молбата?
- 2) а) Допуска ли член 16, параграф 1 от Дъблинския регламент прилагането на тази разпоредба, щом съпругът на кандидатката пребивава законно в държавата членка, до която е подадена молбата?
б) При положителен отговор: довела ли е бременността на кандидатката до зависимост по смисъла на тази разпоредба от съпруга, от когото тя е била бременна?
- 3) Ако при определянето на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, правото на Съюза допуска съгласно разпоредба на националното право да се придаде самостоятелно значение на интересите на неродено дете, може ли член 16, параграф 1 от Дъблинския регламент да се прилага към отношението между нероденото дете и бащата на това неродено дете, който пребивава законно в държавата членка, до която е подадена молбата?“.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

- 36 С втория и третия си въпрос, които следва да се разгледат заедно и на първо място, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 16, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че е приложим, когато съществува отношение на зависимост било между кандидат за международна закрила и нейния съпруг, който пребивава законно в държавата членка, в която е подадена молбата за такава закрила, било между нероденото дете на този кандидат и съпруга, който е и баща на детето.
- 37 В тази насока следва да се припомни, че съгласно тази разпоредба държавите членки обикновено оставят или събират заедно кандидата съответно с неговото „дете, брат или сестра или родител“, законно пребиваващи в дадена държава членка, когато между тях съществува отношение на зависимост, при условие че семейните връзки са съществували в държавата по произход, че детето, братът или сестрата или родителят, или кандидатът, според случая, е в състояние да се грижи за зависимото лице и че съответните лица изразят желанието си за това в писмена форма.
- 38 Следва да се констатира, че от този текст ясно следва, че член 16, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ не се прилага в случай на отношение на зависимост между кандидат за международна закрила и нейния съпруг, тъй като тази разпоредба не визира такова отношение на зависимост.

- 39 Както правилно отбелязват нидерландското правителство и Европейската комисия, даденото от Съда тълкуване в точки 38—43 от решение от 6 ноември 2012 г., К (C-245/11, EU:C:2012:685), на израза „друг роднина“, използван в член 15, параграф 2 от Регламент „Дъблин II“, който предхожда член 16, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, е ирелевантно в този аспект, защото последната разпоредба замества този израз с изчерпателен списък с лица, в който не фигурира съпругът/съпругата или дълготрайният партньор, независимо че те са сред „членовете на семейството“, както тези членове са дефинирани в член 2, буква ж) от Регламент „Дъблин III“.
- 40 По-нататък, пак от текста на член 16, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ ясно следва, че тази разпоредба се прилага само в случай на отношение на зависимост, което включва кандидата за международна закрила — било когато той зависи от изброените в тази разпоредба лица или, обратно, последните зависят от този кандидат.
- 41 Ето защо тази разпоредба не се прилага в случай на отношение на зависимост между детето на такъв кандидат и едно от тези лица, както в случая бащата на това дете, който е и съпруг на кандидатката за международна закрила по главното производство.
- 42 С оглед на изложеното дотук на втория и третия въпрос следва да се отговори, че член 16, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че е неприложим, когато съществува отношение на зависимост било между кандидат за международна закрила и нейния съпруг, който пребивава законно в държавата членка, в която е подадена молбата за такава закрила, било между нероденото дете на този кандидат и съпруга, който е и баща на детето.

По първия въпрос

- 43 Тъй като с първия си въпрос запитващата юрисдикция не визира конкретна разпоредба от правото на Съюза, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда той трябва да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът трябва да преформулира въпросите, които са му зададени. За тази цел Съдът може да изведе от цялата информация, предоставена от запитващата юрисдикция, и по-специално от мотивите на акта за преюдициално запитване, разпоредбите от правото на Съюза, които изискват тълкуване предвид предмета на спора в главното производство (решение от 20 октомври 2022 г., Коалиция „Демократична България — Обединение“, C-587/21, EU:C:2022:813, т. 43, 44 и цитираната съдебна практика).
- 44 В случая от акта за преюдициално запитване е видно, че както бе отбелязано в точка 27 от настоящото решение, в междинно решение, постановено в контекста на главното производство, запитващата юрисдикция първоначално приема, че в спорното решение държавният секретар не е разгледал в достатъчна степен от правна гледна точка отражението на член 17, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“. Тази юрисдикция обаче изглежда, впоследствие е преразгледала тази преценка след постановяването на решение от 23 януари 2019 г., М.А. и др. (C-661/17, EU:C:2019:53).

- 45 При тези условия се налага изводът, че с първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 17, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателството на държава членка да задължава компетентните национални власти само по съображение, изведено от висшия интерес на детето, да разгледат молба за международна закрила, подадена от гражданка на трета държава, когато тя е била бременна към момента на подаване на молбата, независимо че критериите по членове 7—15 от този регламент определят друга държава членка като компетентна да разгледа тази молба.
- 46 В тази насока следва да се припомни, че съгласно член 3, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ молбата за международна закрила се разглежда от една-единствена държава членка, а именно от онази, която критериите, предвидени в глава III от този регламент, която включва членове 7—15, сочат като компетентна.
- 47 В отклонение от член 3, параграф 1 обаче, член 17, параграф 1 от същия регламент предвижда, че всяка държава членка може да вземе решение да разгледа молба за международна закрила, която е подадена до нея от гражданин на трета държава или лице без гражданство, дори ако подобно разглеждане не попада в нейната компетентност съгласно тези критерии.
- 48 Действително, както отбелязва нидерландското правителство, в точка 72 от решение от 23 януари 2019 г., М.А. и др. (С-661/17, ЕУ:С:2019:53), Съдът по същество постановява, че член 6, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ не налага на държава членка, която не е компетентна съгласно критериите по глава III от този регламент, за разглеждането на молба за международна закрила, да вземе предвид висшия интерес на детето и сама да разгледа тази молба на основание член 17, параграф 1 от посочения регламент.
- 49 Трябва обаче да се приеме за установено, че от това решение също така следва, че няма никаква пречка държава членка да разгледа такава молба по съображение, че такова разглеждане е във висш интерес на детето.
- 50 Всъщност в цитираното решение Съдът постановява също, че от самия текст на член 17, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ ясно следва, че тази разпоредба, която цели да се запазят прерогативите на държавите членки при упражняването на правото да предоставят международна закрила, като позволява на всяка държава членка сама да реши — в зависимост от политически, хуманитарни или практически съображения — да приеме разглеждането на молба за международна закрила дори когато няма такова задължение в съответствие с критериите по посочения регламент, оставя на преценката на всяка държава членка решението да се пристъпи към такова разглеждане, като използването на тази възможност, залегнала в същата разпоредба, не е обвързано с никакво определено условие. Ето защо съответната държава членка трябва, с оглед на обхвата на така предоставеното с този регламент право на преценка, да определи обстоятелствата, при които желае да се възползва от възможността, предоставена с дискреционната клауза по член 17, параграф 1, и сама да реши да разгледа молба за международна закрила, за която няма компетентност съгласно критериите, определени със споменатия регламент (вж. в този смисъл решение от 23 януари 2019 г., М.А. и др., С-661/17, ЕУ:С:2019:53, т. 58—60 и 71).

- 51 Всъщност в случая от преюдициалното запитване е видно, че според запитващата юрисдикция разпоредбата от нидерландския граждански кодекс, съгласно която нероденото дете трябва да се счита за вече родено, когато неговите интереси изискват това, задължава — поради особената важност, която тази разпоредба отдава на висшия интерес на детето — националните власти само по това съображение да разгледат молбата за международна закрила, подадена от гражданка на трета държава, когато тя е била бременна към момента на подаване на тази молба, дори критериите по глава III от Регламент „Дъблин III“ да определят друга държава членка за компетентна да разгледа тази молба.
- 52 Така, според тази юрисдикция посочената разпоредба от националното право задължава нидерландските власти в тези случаи да използват възможността, предоставена с дискреционната клауза по член 17, параграф 1 от този регламент.
- 53 При това положение запитващата юрисдикция следва да провери дали в главното производство компетентните национални власти са нарушили националното право, като са отхвърлили молбата за международна закрила, подадена от жалбоподателката по главното производство, въпреки че тя е била бременна към момента на подаване на тази молба.
- 54 С оглед на изложеното дотук на първия въпрос следва да се отговори, че член 17, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че допуска законодателството на държава членка да задължава компетентните национални власти само по съображение, изведено от висшия интерес на детето, да разгледат молба за международна закрила, подадена от гражданка на трета държава, когато тя е била бременна към момента на подаване на молбата, независимо че критериите по членове 7—15 от този регламент определят друга държава членка като компетентна да разгледа тази молба.

По съдебните разноски

- 55 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (десети състав) реши:

- 1) Член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство,**

трябва да се тълкува в смисъл, че

е неприложим, когато съществува отношение на зависимост било между кандидат за международна закрила и нейния съпруг, който пребивава законно в държавата

членка, в която е подадена молбата за такава закрила, било между нероденото дете на този кандидат и съпруга, който е и баща на детето.

2) Член 17, параграф 1 от Регламент № 604/2013

трябва да се тълкува в смисъл, че

допуска законодателството на държава членка да задължава компетентните национални власти само по съображение, изведено от висшия интерес на детето, да разгледат молба за международна закрила, подадена от гражданка на трета държава, когато тя е била бременна към момента на подаване на молбата, независимо че критериите по членове 7—15 от този регламент определят друга държава членка като компетентна да разгледа тази молба.

Подписи